Cena numeru 10 groszy

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO-KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 80 groszy z doręczeniem 1 złoty. kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 3,00 zł.
W wypadkach nieprzewidzianych, spowodowanych siłą wyższą, (przeszkód w zakładzie, złożenia pracy i t.p.) abonent nie ma prawa żądania niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str, 6-łam. 15 gr, na str. 3-łam. 50 gr, ogłoszenia drobne słowo 20 gr.
Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.
Telefon Nr. 59. Konto czekowe P.K.O. Nr. 145266.
Czcionkami drukarni B. Miłoszewskiego w Nowemmieście n. Drwęcą.

Rok I. | Nowemiasto n. Drwęcą, sobota 4 sierpnia 1934 r. | Nr. 2.

Ogromny krok naprzód w organizacji państwa.

W ostatnich dniach ogłoszone zostały w Dzienniku Ustaw rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych o utworzeniu gmin zbiorowych na ziemiach zachodnich i południowych Polski. Między innemi **powiat lubawski podzielony został na 11 gmin wiejskich i 2 gminy miejskie.**

Zarządzenia te stanowią prawdziwy **przewrót w organizacji samorządu gminnego** i niewątpliwie są najpoważniejszym aktem ustawodawczym rządu od szeregu miesięcy.

Cóż one nam przynoszą? **Znika przedewszystkiem pojęcie dotychczasowej gminy jednostkowej** a na jej miejsce przychodzi **gmina zbiorowa.** Obowiązki tej gminy niewiele się coprawda różnią od zadań gminy dotychczasowej jednak zmienia się i to radykalnie zarząd gminy. Do zadań gminy należały dotychczas sprawy, opieki społecznej, sprawy meldunków osobistych dbałość o regularne funkcjonowanie szkoły, wystawianie różnego rodzaju poświadczeń mogących być wystawionemi tylko na podstawie znajomości stosunków lokalnych i t. p. Otóż należyte wypełnianie tych obowiązków jest niesłychanie ważne i to nietylko z punktu widzenia ogólno państwowego, jako tych podstawych osi, o około których kręci się cała maszyna państwowa, ale i z punktu widzenia interesu mieszkańców tej gminy. Jakąż bowiem korzyść może mieć obywatel z gminy, która mu niedbale prowadzi rejestr mieszkańców, która niedba o swych ubogich, która wystawia niezgodne z prawdą poświadczenia lub też zaniedba zaopatrzenie szkoły w opał na zimę? Dalecy jesteśmy od twierdzenia, że dotychczasowe zarządy Gmin wiejskich zadania swe z reguły wypełniały nienależycie, niemniej jednak publiczną jest tajemnicą, że bardzo często zdarzały się mniej lub więcej drastyczne uchybienia. Uczciwy i poczciwy nagół dotychczasowy sołtys przy dzisiejszych dużych wymaganiach jego władz przełożonych spowodowanych niesłychanem natężeniem życia zbiorowego tylko trudno dał sobie radę ze swojem urzędem. Zaniedbane rejestry meldunkowe należą w tej dziedzinie do stosunkowo niedużych zaniedbań, Są inne, znacznie gorsze i znacznie wrażliwsze **i na tem cierpiał cały aparat państwowy.**

Niewątpliwą jest rzeczą, że dotychczasowy sołtys z jego atrybucjami miał mimo powyższych braków również duże zalety. Był to przedewszystkiem **charakter obywatelski jego urzędu.** Nie był on przecież tym urzędnikiem, któremu każą robić, a był sąsiadem równym wśród równych, a jednak zaopatrzony w aureolę władzy. I ta dodawała powagi jego stanowisku, a przez to wlewała szacunek dla jego poczynań.

Braki musiały być usunięte, tego wymagał interes państwa, a z drugiej strony zachowane być musiały ogromne zalety obywatelskiego charakteru tej najniższej a jednak niesłychanie ważnej władzy w państwie. Zadanie trudne a możliwe do wykonania tylko przez rząd cieszący się ogromnym autorytetem. Rząd trudności te pokonał, i to w sposób, który stanowić będzie niewątpliwie **jedną z chlubniejszych kart działalności rządów pomajowych**

Stworzono gminę zbiorową. Dotychczasowe wsie zostają gromadami a kilka gromad razem tworzyć będzie gminę zbiorową. Na czele tej gminy stać będzie wójt, nie jako władza policyjna, a jako władza samorządowa obywatelstwa, władza pochodząca z wyboru obywateli, a tylko (zresztą jak dotychczas) zatwierdzona przez władzę nadzorczą. Wójtowi dodany zostanie sekretarz gminny, urzędnik zawodowy, mianowany. Oni dwaj, **wspólnie** odpowiadać będą za losy gminy i należyte prowadzenie jej interesów. Wewnątrz urzędu wójtowskiego oczywiście istnieć będzie ścisły podział pracy. Na Wójcie, jako kierownika urzędu, spoczywać będzie **obowiązek obrony miejscowej ludności.** Do niego więc będzie należało dbać o to, by zarządzenia tak władz wyższych jak i wójtostwa samego były zgodne z interesem ludności. W tym celu Wójt będzie mógł robić przedstawienia u władz wyższych będzie mógł odmówić podpisu swego na aktach, które mu przygotuje sekretarz gminny. Jednem słowem przy wójcie pozostały wszystkie atrybucje obywatelskiego charakteru dotychczasowego sołtysa.

Sekretarz gminny będzie urzędnikiem. **Jego więc głównem zadaniem będzie dbałość o interes urzędu.** Jest on więc odpowiedzialny za należyte prowadzenie urzędu, za dopilnowanie wyznaczonych terminów, za przygotowanie decyzji dla wójta, wogóle za wszystko co od niego wymagają władze wyższe.

Tak urządzony samorząd gminny, niewątpliwie wypełni wszystkie te zadania, które na niego składa nowoczesnie pojęta kancepcja Państwa. To też z niekłamaną radością witamy te nowe rozporządzenia. Są one dowodem, że mimo burz i ataków od wewnątrz i zewnątrz rząd ten pracuje i pracuje intenzywnie. Praca ta nie wyda jednak należytych owoców, jeżeli społeczeństwo usiłowań tych nie poprze, nie będzie ze rządem swym współpracować.

Przy realizacji tych ustaw najlepszą będziemy mieli okazję złożenia dowodu naszej **dojrzałości politycznej.** Należycie ocenić ogromny wysiłek rządu i lojalnie poprzeć jego czyste zamiary, oto zadania, które niewątpliwie wypełnimy przy zbliżającej się **realizacji zbiorowych gmin wiejskich.** (Szczegółowy podział powiatu lubawskiego na gminy wiejskie podajemy na 4 str.)

Co powiedział premjer Kozłowski w swem wielkiem ekspose gospodarczem i politycznem.

Zapowiedź expoze p. premjera Kozłowskiego zgromadziła na wielkiej sali posiedzeń klubu parlamentarnego B. B. W. R. ponad 300 posłów i senatorów, tudzież cały rząd w komplecie.

Expoze p. premjera Kozłowskiego trwające prawie dwie godziny, skupiało przez cały czas niesłabnącą uwagę andytorjum i przerywane było wielokrotnie frenetycznemi oklaskami i wywarło wielkie wrażenie.

Mowa prem. Kozłowskiego poświęcona była prawie wyłącznie sprawom gospodarczym p. premjer nie ominął żadnej dziedziny, poruszając zarówno kwestje budżetowe i walutowe, a dalej zagadnienie rolnictwa, akcję oddłużenia, cen kartelowych i ubezpieczeń społecznych.

Z wielkim naciskiem uwypuklił mówca **zasadnicze** dogmaty polityki gospodarczej obecnego rządu jakiemi są:

1. stałość waluty i równowaga budżetu,
2. przystosowanie cen przemysłowych do wymogów życia gospodarczego,
3. energiczna akcja oddłużeniow a dla średniej i małej własności rolnej,
4. gruntowna rewizja naszego ustawodawstwa socjalnego.

Podajemy w skróceniu jej główne myśli:

„Jako nowy premjer za swój obowiązek uważam wyłożenie Panom bez ogródek tego, co i dlaczego, w dziedzinie gospodarczej myślę i zamierzam.

Założenia polskiej polityki gospodarczej nie ulegają i nie ulegną zmianie.

Jakież to są założenia?

Polska myśl gospodarcza ustaliła przedewszystkiem, iż przesilenie obecne różne jest od znanych i powtarzających się kryzysów konjunkturalnych, że ma przyczyny szczególne, związane z wojną światową i powojenną gospodarką wielkich mocarstw, i że wobec tego powrót do stosunków przedkryzysowych jest nieprawdopodobny. Przezwyciężenie zatem kryzysu może nastąpić tylko przez osiągnięcie równowagi na niższym poziomie, a natomiast nie może być dokonane przez próby odbudowy równowagi przedkryzysowej. Polityka stwarzania sztucznej konjunktury stosowana szeroko i bezskutecznie na świecie, jedynie opóźnia poprawę.

Jesteśmy krajem ubogim w narzędzia pracy bogatym w przyrost ludności. Co rok przybywa mniejwięcej pół miljona ludzi i ludziom tym trzeba dać zatrudnienie przez wzmożenie naszej wytwórczości.

Podniesienie poziomu życia mas polskich, zatrudnienie młodych pokoleń, uprzemysłowienie i zainwestowanie Polski w przyszłości wszystko to opiera się na jednym procesie, na **kapitalizacji wewnętrznej** **Drugie założenie nowej polityki gospodarczej:** nieuniknione procesy przystosowawcze w Polsce powinny być prowadzone w miarę możności w ten sposób, aby nie szkodzić fundamentom naszej przyszłości, aby nie podrywać kapitalizacji wewnętrznej.

Stałość złotego i równowaga budżetowa są przykazaniami, obowiązującemi wszystkie rządy pomajowe.

Stała i zdrowa waluta stanowi główną podstawę rozwoju kapitalizacji wewnętrznej.

Zrównoważony budżet jest zaś jednym z koniecznych podstaw stałej waluty. Przykazania te obowiązują tak w dobrych jak i złych czasach.

Stałem przykazaniem w innej dziedzinie jest wojsko i obrona kraju. Stale i konsekwentnie dążyć musimy do zapewnienia naszym granicom niezbędnej ochrony. **Pamiętając o naszej przeszłości historycznej i mając na uwadze długowiekowe doświadczenia, niewolno dopuścić do osłabienia naszej obronności.** Zapewnienie wojsku środków na obronę kraju. jest prostą konsekwencją tej zasady.

Pomimo kryzysu nasza siła obronna nie uległa osłabieniu.

Waluta znikąd nie jest zagrożona. Złoty nasz jest mocny. **Wszystkie pomysły „naprawy“ oparte na manipulowaniu pieniądzem kategorycznie odrzucamy.** Niezagrożony jest złoty od strony społeczeństwa, gdzie zaufanie do własnego pieniądza zostało mocno ugruntowane.

Niezagrożony jest również od strony bilansu handlowego, gdzie mamy ostatnio saldo dodatnie.

Niezagrożony jest przez ruch kapitałów, gdzie obserwujemy przyrost kapitałów zagranicznych do Polski.

Niezagrożony od strony budżetu, gdzie obserwujemy powolną i nieznaczną, lecz jednak wyraźną poprawę.

Spadek dochodów państwowowych ustał, i dochody od jesieni ubiegł. roku stabilizują się.

W odniesieniu do cen przemysłowych premjer zapowiedział **dalszą zniżkę cen.**

Poruszając problem akcji **podniesienia cen produktów wiejskich,** premjer stwierdził, iż w roku ubiegłym koszty rządowej akcji interwencyjnej zbożowej pochłonęły więcej, aniżeli rolnictwo wpłaciło skarbowi państwa z tytułu podatków bezpośrednich.

Co do taryf kolejowych, to zostały one obniżone w granicach od 15-50 proc, w porównaniu z poziomem z roku 1929. Wzrost przewozu jednak pokrył straty z obniżenia taryfy.

Dłuższą część swej mowy poświęcił premjer Kozłowski **zagadnieniu obciążeń publicznych.** Dadzą się one podzielić na 3 działy: na

obciążenia państwowe
samorządowe
i obciążenia z tytułów ubezpieczeń przemysłowych.

Rząd przedewszystkiem musi się zająć rewizją ubezpieczeń społecznych. Koszt tych ubezpieczeń ogromnym ciężarem obarcza cały świat pracy w Polsce. Suma roczne ściąganych składek, preliminowanych na rok bieżący, wynosi około 350 miljonów, a półtora miljona ubezpieczonych nie doznaje należytych korzyści z ubezpieczenia wynikających.

Rząd zdaje sobie gruntownie sprawę z konieczności gruntownej rewizji ustawy scaleniowej — z której nikt nie jest zadowolony.

Kapitały obce.

Zajmując się w dalszym ciągu rolą kapitału zagranicznego w Polsce, mówca podkreślił że: **Kapitał obcy, który chciałby pracować u nas jak w kolonji, nie ma w Polsce nic do roboty.**

Kredit.

Co do kredytu, rząd będzie dążył do dalszego jego potanienia i czuwać będzie nad drobnemi wkładami, zapewniając im bezpieczeństwo i ochronę. Drobny ciułacz musi mieć pewność, iż jego ciężko zarobiona pracą wielu lat „na czarną godzinę“ nie będzie wystawioną na niebezpieczeństwo. (Dokończenie na str. 2-giej)

Co powiedział premjer Kozłowski w swem wielkiem ekspose gospodarczo-politycznem.

[Ciąg dalszy z 1 str.]

Program rolniczy rządu.

Tutaj rząd dąży do definitywnego zakończenia akcji konwersyjno — oddłużeniowej w rolnictwie. Zdaniem mówcy **większe warsztaty rolne nadmiernie obciążone długami nie są możliwe do wysanowania. Natomiast mały i średni, umiarkowanie zadłużony warsztat rolny może być oddłużony i można mu będzie zapewnić egzystencję.** Rząd dążyć będzie do stopniowej lecz planowej likwidacji wielkich gospodarstw.

Oświadczenie p. premjera w sprawie obozów odosobnienia.

Tu oświadczył p. premjer, co następuje:

Cały szereg ekscesów i bojówek, posługiwanie się pałką i rewolwerem, jako bronią walki politycznej, anarchizowanie życia politycznego przez pomylone, nieobliczalne w swem postępowaniu jednostki, gloryfikowanie wszelkiego rodzaju aktów gwałtu — co w sumie groziło zwyrodnieniem życia społecznego w Polsce, wreszcie morderstwo Min. Spraw Wewn. ś. p. Br. Pierackiego, dokonane przez Bojową Organizację Ukraińską, zmusiły Rząd do chwycenia się środków dotychczas niestosowanych.

Dekret o miejscach odosobnienia pozwala w sposób radykalny zlikwidować w zarodku wszelkie próby anarchji.

W miejscu odosobnionem w Berezie Kartuskiej znajdują się razem zagrażający bezpieczeństwu publicznemu Ukraińcy, zanarchizowane elementy żydowskie i pałkarze Obozu Narodowego.

Surowy regulamin i pożyteczna dla państwa praca przymusowa są środkami wychowawczemi, które elementy niedostosowane do zorganizowanego życia społecznego nauczą właściwego stosunku do państwa.

Dotychczas umieszczono w miejscu odosobnienia około 200 jednostek.

Pół miljona złotych od rządu dla powodzian.

Na poniedziałkowem Posiedzeniu pod przewodnictwem p. premjera Kozłowskiego, Rada Ministrów przyznała p. ministrowi spraw wewn. kredyt w kwocie 500,000 zł. na koszta związane z akcją przeciwpowodziową, wywołane udziałem władz i organów administracji ogólnej w tej akcji, uchwalając jednocześnie projekt ustawy.

Warszawa. We wtorek wieczorem w gmachu Prezydjum Rady Ministrów odbyło się konstytuujące zebranie komitetu propagandy przy ogólno-polskim komitecie pomocy ofiarom powodzi. Na posiedzeniu tem wygłosił przemówienie prezes ogólno-polskiego komitetu ofiarom powodzi były minister dr. Hubicki. Z przemówienia tego wynika, że akcja pomocy powodzianom prowadzona będzie przez dłuższy czas i potrwa do nowych zbiorów, tj. do końca lipca przyszłego roku. P. min. Hubicki dalej zaznacza, że jak dotychczas ofiarność społeczeństwa na rzecz powodzian jest wielka i tak w chwili obecnej na konto ogólno-polskiego komitetu pomocy ofiarom powodzi złożono w gotówce 1.300.000 zł. Prócz tego społeczeństwo przychodzi powodzianom z pomocą, ofiarując żywność odzież, zboże na zasiew itd. Duże koszta — zaznaczył p. min. Hubicki pociągnie za sobą usuwanie skutków powodzi. Naprzykład skierowanie wód do dawnych koryt na terenie samego tylko województwa krakowskiego kosztować będzie około 2 i pół miljona zł. Naprawianie obwałowań rzecznych musi być uskutecznione jaknajprędzej, gdyż napór wód jesiennych może spowodować nową powódź. W dalszym ciągu posiedzenia omawiano w ogólnych zarysach różne formy propagandy. Na prezesa komitetu propagandy wybrano p. Wańkiewicza.

Złóż ofiarę na powodzian.

Śmierć Prezydenta Hindenburga.

Wczoraj o godzinie 9-tej rano zmarł w swojej posiadłości Neudeck w Prusach Wschodnich prezydent Rzeszy Niemieckiej Generał Feldmarszałek Hindenburg. Urodził się w roku 1847 w Poznaniu, jako syn wyższego oficera armji niemieckiej. Od dzieciństwa przeznaczyli go rodzice karjerze wojskowej. Karjera jego posuwała się wielkiemi skokami wzwyż. Brał udział w wojnie prusko-austrjackiej, w roku 1870 walczył pod Sedanem i Paryżem. W r. 1900 mianowany zostaje generałem porucznikiem, w roku 1907 komendantem korpusu.

W roku 1911 występuje z czynnej służby wojskowej, osiadając w swym majątku.

Po wybuchu wojny światowej cesarz niemiecki powierza mu dowództwo nad oddziałami na wschodzie, gdzie słynnem było jego osaczenie armji rosyjskiej nad jeziorami Mazurskiemi.

W roku 1916 objął dowództwo nad całą armją niemiecką.

W roku 1918 po ostatniej próbie przełamania koalicji zawarto pokój dnia 11 listopada 1918 r.

Po wybuchu rewolucji obejmuje dowództwo nad oddziałami powracającemi, poczem znów podsunął się do Hannoveru.

W roku 1925 przyjmuje Kandydaturę na stan. prezydenta Rzeszy, w wyborach padło na niego 14 miljonów głosów. Na stanowisku tem wytrwał do ostatniej chwili.

W roku 1932 został ponownie wybrany prezydentem 19-toma miljonami głosów, przeciw 13 milj. gł., które padły na Hitlera.

Przy końcu roku 1933 zgodził się na powierzenie stanowiska Kanclerza Hitlerowi, a wicekanclerza von Papen,owi.

Zmarły osierocił syna Oskara von Hindenburga, który przez szereg lat pełnił funkcję adjutanta przybocznego.

W Niemczech ogłoszono 14-to dniową żałobę. Kompetencje prezydenta Rzeszy przelane zostały na Adolfa Hitlera. Urząd Kanclerski połączony zostaje z urzędem Prezydenta Rzeszy.

Szef armji Blomberg wydał rozkaz składania przysięgi Hitlerowi.

Po zgonie Prezydenta Rzeszy.

Wiadomości o zgonie prezydenta Hindenburga rozeszły się po całych Niemczech z ogromną szybkością. Wszystkie dzienniki wydały dodatki nadzwyczajne. W Berlinie na znak żałoby flagi opuszczono do połowy, na ulicach panuje wzmożony ruch. Zauważyć można głębokie przejęcie ludności, jak również wielkie zainteresowanie momentem bieżącym. Giełda została na dwa dni zamknięta.

W Neudeck, majętności prezydenta przerwano prace w polu na znak żałoby, a dzwony w sąsiedniem miasteczku nie milknęły przez kilka godzin.

Uroczystości pogrzebowe odbędą się w sobotę w Tannenbergu przed wybudowanym na pamiątkę odniesionego zwycięstwa bastjonem.

Zwłoki według woli zmarłego pochowane zostaną w Neudeck.

Na ręce syna zmarłego pułk. Oskara von Hindenburga nadeszły depesze kondolencyjne od króla ang. Jerzego, prezydenta Francji Lebrun i króla belgijskiego Leopolda. P. prez. Mościcki wysłał depeszę kondolencyjną na ręce kanclerza Hitlera. Minister Spraw Zagran. Beck na ręce min. Neuratha.

Były cesarz Wilhelm, na którym śmierć Hindenburga wywarła wielkie wrażenie, wysłał telegram na ręce syna płk. Oskara. Kronprinz wyjechał do Neudeck z wieńcem od rodziny Hohenzollernów.

Źródła angielskie donoszą, że w najbliższym czasie ma się odbyć plebiscyt w sprawie nowych ustaw.

Minister Mühlstein u Marsz. Piłsudskiego.

Wilno. 30. lipca. Dzisiaj w rejonie Jewje przybył do Wilna przez zieloną granicę radca ambasady polskiej w Paryżu, min. Mühlstein.

Przyjazd min. Mühlsteina, który w ciągu ostatnich dni bawił na Litwie i odbył tam konferencję z miarodajnemi czynnikami litewskiemi, związany jest z pobytem Marszałka Piłsudskiego w Pikiliszkach.

P. min. Mühlstein udał się dzisiaj do Pikiliszek, gdzie był przyjęty na specjalnej audjencji przez P. Marszałka.

W Gdańsku mówią o unji polsko-litewskiej.

Gdańsk. „Danziger Neueste Nachrichten" poświęcają swój artykuł wstępny omówieniu nowej sytuacji nad Bałtykiem. Dziennik stwierdza, że podróż ministra Becka do państw bałtyckich odniosła pełny sukces i ujawniła tworzący się na wschodzie Europy front. Polska zapewniła sobie decydujący wpływ na politykę Estonji i Łotwy, zbliżyła się więc do realizacji swego celu, a mianowicie koncepcji utworzenia bloku bałtyckiego pod swem przewodnictwem. W akcji tej brak jednego ogniwa — Litwy.

Litwa dążyła do utworzenia bloku trzech małych państw bałtyckich, który miał siłą rzeczy antypolską tendencję. Akcja Litwy została jednak przez podróż min. Becka i jej rezultaty zniweczona. Obecnie Polska dąży do znalezienia podstaw, na jakich mogłaby usunąć istniejące rozbicie między obu państwami. Prawdopodobnie nastąpi to w drodze nawiązania stosunków konsularnych i dyplomatycznych, coby za sobą pociągnęło zbliżenie kulturalne i gospodarcze. O jakichkolwiekbądź ustępstwach terytorjalnych na rzecz Litwy nie może być mowy, co najwyżej Marsz. Piłsudskiemu może przyświecać myśl odnowienia Unji polsko-litewskiej na wzór dawnej unji Lubelskiej. Marsz. Piłsudski bowiem jedynie rozstrzygać będzie sprawę stosunków polsko-litewskich. W każdym razie należy się z tem liczyć, że Polska zbliża się coraz bardziej do realizacji swych celów nad Bałtykiem, które dotychczas uniemożliwiała niemiecka polityka zagraniczna.

Kto będzie wojewodą poznańskim?

Wojewoda poznański p. Raczyński opuścił w poniedziałek Poznań, udając się do Warszawy w związku z nominacją na wiceministra rolnictwa. P. Raczyński jest bratem delegata Polski do Ligi Narodów.

Sprawa nominacji nowego wojewody nie jest jeszcze załatwiona. Wymieniają tutaj jako kandydatów na opróżnione stanowisko wicewojewodę poznańskiego p. Kauckiego, lub wicewojewodę krakowskiego p. Walickiego, b. naczelnika w wydziale bezpieczeństwa w urzędzie wojewódzkim w Poznaniu.

Niemcy o podróży min. Becka do Estonji.

Berlin. Dzienniki niemieckie ogłaszają szereg artykułów, komentujących podróż p. ministra spraw zagr. Becka do Tallina i Rygi. Artykuły w tej sprawie ukazały się w „Völkischer Beobachter" i „Berliner Tageblatt" Wszystkie artykuły utwierdzają sukces polskiej polityki bałtyckiej, podkreślając na te doniesień z Tallina i Rygi zbieżność poglądów w sprawie polityki zagranicznej między Polską, Estonją i Łotwą. Jednocześnie pisma zajmują tak jak poprzednio, stanowisko nieprzychylne w sprawie projektu paktów wzajemnej pomocy.

Za Ojca

Powieść. E. W. Pierce.

Ciąg dalszy.

Herbert dokoła siebie widział dowody zamożności i wytwornego smaku: przedsionek zdobny był majolikami, w których zieleniły się palmy i paprocie, miękki dywan zaścielał schody, różowe osłony przyćmiewały światło lamp.

Herbert skierował się w stronę skąd dochodził go szmer głosów i pewną ręką otworzył drzwi salonu. Na progu stanął olśniony; przywykły do prostoty panującej wśród puszcz amerykańskich, nigdy jeszcze nie widział pokoju tak pięknie urządzonego. Miękki, wschodni kobierzec zakrywał posadzkę; przez otwarte drzwi szklane widać było cieplarnię, oświetloną matowemi lampami, pełną kwiatów i krzewów zielonych; na środku stał kosztowny fortepian zarzucony nutami. Przy marmurowym kominku siedziała niemłoda osoba nader pełnych kształtów i rozmawiała z panią Iredell; obok nich stała piękna, wysoka pani, w czarnej aksamitnej sukni, zasłaniając się wachlarzem od ognia.

Herbert jednym rzutem oka objął ten wdzięczny obrazek; w tej chwili matka go spostrzegła i z radosnym okrzykiem pospieszyła ku niemu.

— Oto jest mój najdroższy chłopiec! Chodź, przedstawię cię paniom: panna Ködevitz, a to jej siostrzenica, panna Olimpia Pierrepoint. Teraz panie uwierzycie, że mam takiego dorosłego syna.

— To niepodobna, wyglądasz pani na jego siostrę, a przytem nie ma między wami żadnego podobieństwa — zauważyła panna Ködevitz, której akcent odrazu zdradził Niemkę.

— Nie rozdzieraj mi pani serca! żartowała pani Iredell — czy i ty, Olimpio, podzielasz to zdanie?

Młoda dama spojrzała bystro na młodzieńca. Nie można było nazwać go pięknym, mimo to dla kobiet miał on wiele uroku: było to oblicze charakterystyczne, nacechowane smutkiem, energją i odwagą. Oczy miał czarne i błyszczące ogniem, czoło wysokie, nos orli, usta zaciśnięte i cerę ogorzałą, jak zwykle u ludzi, którzy większą część życia spędzili na otwartem powietrzu. Pomimo wysokiego wzrostu ruchy jego były zręczne i śmiałe, nie zdradzające żadnego zakłopotania. Można było mniemać, że zamiast uganiać się konno po stepach Manitoby, życie pędził w salonach.

— Istotnie, między panią a panem Iredell niema żadnego podobieństwa — rzekła Olimpia dźwięcznym jak metal głosem — nigdybym nie powiedziała, że to matka i syn.

— Wiesz, Herbercie, że zaczynam wątpić, czy to ty jesteś w istocie — żartowała pani Iredell — tak się przez te około lat zmieniłeś, że ja sama nie byłabym cię poznała.

— Może mię wystawisz na próbę, matko?— rzekł z uśmiechem — zapytaj, ile było okien w pokoju dziecinnym w Carolside, albo po której stronie przedsionka wisiał dzwon zwołujący na obiad.

Łzy zabłysły w oczach pani Iredell.

— Nie wspominaj mi o Carolside! — zawołała gwałtownie.

Syn z łagodną powagą położył jej rękę na ramieniu.

— Nie przypuszczałem, matko, że te wspomnienia są dla ciebie tak bolesne.

W tej chwili zadzwoniono na obiad.

— Herbercie, podaj rękę pannie Pierrepoint — rzekła pani Iredell.

Kilka uwag o ustawodawstwie finansowo-rolnem.

Ostatnie dwa lata wprowadzają w życie cały szereg Ustaw Finansowo-Rolnych, mających na celu regulację zagadnienia oddłużeniowego w Polsce.

Obecnie, gdy jesteśmy w pełni działania tychże ustaw, winniśmy sobie zdać sprawę z ich celowości i korzyści jakie dają zainteresowanym stronom, jak również, czy ustawy te wyczerpują wszelkie zagadnienia najbardziej palące dla rolnictwa.

Jak wiadomo ustawy Finansowo-Rolne dzielą się na trzy, zresztą silnie ze sobą zazębione — grupy: 1) ustawy egzekucyjne, 2) ustawy regulujące i zmniejszające oprocentowanie długów rolniczych, 3) ustawy umożliwiające uzdrowienie finansowe gospodarstw rolnych.

Niewątpliwie najpopularniejsze są ustawy egzekucyjne, umożliwiające dewastację warsztatów rolnych przez dzikie egzekucje zbóż na pniu lub inwentarza ruchomego. Wprowadzenie pojęcia tak zwanych „inwentarzy stanowiących nieruchomości z przeznaczenia“, zapewnia rolnikowi możność ciągłości pracy rolniczej, a to przez umożliwienie zlicytowania mu instrumentów produkcji.

Jeżeli się rozchodzi o wierzycieli rolniczych to można ich podzielić na dwie grupy: pierwsza to instytucje wierzycielskie będące pod ścisłą kontrolą Ministerstwa Skarbu — stanowi tak zwany kredyt zorganizowany, druga grupa to kapitał prywatny. Obie te grupy udzielają rolnictwu kredytu długoterminowego hipotecznego, oraz krótkoterminowego.

Zaległości rolnictwa z tytułu odset[illegible] rat rolniczych zaczęły od 1928 roku stale wzrastać, co jest niewątpliwym dowodem, że odsetki te i raty są nadmierne w stosunku do możliwości płatniczych rolnictwa. Nieuregulowanie tej sprawy grozi w konsekwencji tak nadmiernym przerostem zadłużenia rolniczego, że spowodowałoby straty już nietylko dla dłużnika w całkowitem jego majątku, ale również i straty dla wierzycieli — zwłaszcza niezabezpieczonych hipotecznie.

Zmniejszenie oprocentowania i przedłużenie okresu amortyzacji wierzytelności długoterminowych, spowodowała ustawa z dn. 6. 2. 1932 r. i Rozporządzenie Min. Skarbu z dn. 6. 2. 1933 r. Natomiast ustawa z dn. 29. 3. 1933 r. obniża odsetki od długów hipotecznych prywatnych do 6 % i odracza termin spłaty długów dla wszystkich, którzy regularnie płacą te zmniejszone odsetki.

Dla skonwertowania kredytu krótkoterminowego zorganizowanego, został utworzony Bank Akceptacyjny, który daje podstawy do rozłożenia kredytu krótkoterminowego na 7 lat spłaty przy zniżonych odsetkach do 6¼ % rocznie.

Dla skonwertowania kredytu krótkoterminowego prywatnego utworzone zostały mocą ustawy z dnia 28. 3. 1933 r. Urzędy Rozjemcze, które mają władzę rozłożyć spłatę długów prywatnych, na 7 lat, a nawet na lat 12, przy dwuletniej kadencji spłaty; dalej w wyjątkowych wypadkach zmniejszyć kwoty zadłużeniowe; nareszcie obniżyć odsetki do 4½% rocznie i obniżać ewentualną zbyt wygórowaną tenutę dzierżawną.

Urzędom Rozjemczym niewolno jednak ignorować w spłacie wierzytelności, powstałych po 1. 12. 1931 r. z tytułu dostaw towarów; dalej wierzytelności powstałych po 1. 7. 1932 r. z tytułu działów rodzinnych i spadkowych i nakoniec tych wierzytelności hipotecznych, których spłaty uregulowała ustawa z dnia 29. 3. 1933 r.

Do trzeciej grupy ustaw Finansowo-Rolnych, należy Rozporządzenie Pana Prezydenta Rzeczp. z dnia 23. 8. 1932 r. umożliwiające wprowadzenie odroczenia wypłat na przeciąg lat dwóch i ostateczne przeprowadzenie układu z wierzycielami celem obniżenia ich wierzytelności.

Oprócz powyższych ustaw istnieje jeszcze cały szereg rozporządzeń ułatwiających parcelację, celem spłaty uciążliwych zobowiązań w rolnictwie, nadto ustawy zmniejszające obdłużenie z tytułu podatków i kredytów osadniczych.

Niewątpliwie Ustawodawca stara się, aby koszta produkcji przystosować do dzisiejszych niskich cen a tym samym przywrócić spłacalność rolnictwa. Coraz bardziej jednak spadające ceny produktów rolnych uwidoczniają konieczność dalszych ustaw i rozporządzeń gdyż dotychczasowe wydane przy lepszej konjunkturze, obecnie już niedostacznie chronią rolnictwo przed upadkiem. A upadek rolnictwa, to upadek myśli mocarstwowej Polski.

Kazimierz Lambert.

Ubezpieczenie od wypadków pracowników rolnych.

W nr. 56. Dziennika Ustaw ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 14 czerwca 1934 r. w sprawie dokonywania zgłoszeń przez pracodawców rolnych, sposobu ryczałtowania i uiszczania składek za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych oraz o wysokości tych składek.

Na podstawie powyższego rozporządzenia obowiązani są właściciele, dzierżawcy i użytkownicy:

a) gospodarstw rolnych,
b) gospodarstw leśnych,
c) samoistnych gospodarstw ogrodowych,
d) samoistnych gospodarstw hodowlanych,
e) samoistnych gospodarstw rybnych,
f) zakładów pobocznych tj. zakładów pracy ściśle z wyżej wymienionemi gospodarstwami związanych, a nieposiadających charakteru przemysłowo-handlowego,
g) ścinki i obróbki drzewa wykonywanych w własnych lasach przez gospodarstwa leśne (jak pod b) nie w sposób przemysłowo-handlowy,
h) oraz pracodawcy, przeprowadzający meljoracje rolne,

1) dokonać bezzwłocznie zgłoszeń w myśl § 2 powyższego rozporządzenia na formularzach nr. 7 a swych gospodarstw i zakładów, objętych w § 1. tegoż rozporządzenia,
2) przedłożyć zestawienia wynagrodzeń na formularzach nr. 4b za 1 półrocze 1934 r.
3) uiścić składki za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych.

Wspomiane wyżej formularze nr. 7a i 4b są do nabycia w Ubezpieczalni Społecznej w Brodnicy oraz w ekspozyturach Ubezpieczalni w Działdowie, Nowemmieście i Rypinie.

Pracodawcy, którzy zatrudniają równocześnie pracowników umysłowych i opłacają składki emerytalne, winni na przekazach zaznaczyć, na jakie składki przekazane kwoty mają być zarachowane.

Uwaga: w myśl art. 269 ustawy z dnia 28. 3. 1933 r. pracodawca, który w przepisanym terminie nie dopełni obowiązku zgłoszenia, podlega karze grzywny do 500 zł.

Ubezpieczalnia Społeczna w Brodnicy.

Żniwa.

Hej! Tętnią żniwa! Chleb się żywcem sypie,
Kłos napęczniały pod ciężarem stęka,
Wyszedł chłop z kosą a szczęście w nim chlipie;
Dusza z lubości na kolana klęka;
Z kopic nabrzmiałych pachnie chleb razowy,
Więc chwała Panu! Rodzi się chleb nowy!

Odmłodniał człowiek! Zabył gdzieś zawiści,
Do rodnych braci, co go w serce żgała.
Spoczął oczami na pszenicznej kiści,
I woń go chleba żytniego owiała,
Wiec grzebie garścią — dotykiem pieszczoty
Chłonąc chłód ziarna, miękki, wonny, złoty...
A dusza mu się już w tkliwości gnie:
„Ha, chwalić Boga, bo zbiór ciężki je . .“

Odsapnął nieco, chleb mu pachnie dzieżą,
Dosytem jadła, błogością żywota,
W orbicie chleba jego myśli leżą,
Z niego optymizm chłopski, prosta cnota,
Z niego i dobro i początek zbrodni,
Gdy walczyć poczną o chleb ludzie głodni.

Więc chwała Panu! Za cuda, za dziwa!
Chleb idzie nowy! Tętnią wokół żniwa!
Oburącz w ręce biorą dziewki snopy,
Cisną do piersi żytnie wiązki chłopy.
Niosą je godnie, jak opłatek w święta,
Najdroższe skarby: snopki — niemowlęta;
Stawiają kręgiem kłosami do góry,
By je Bóg żegnał, całowały chmury.
Wiążą dar Boży pod dach uroczyście,
Zytnie, owsiane i pszeniczne kiście.
Z chybotem wozów trzęsą się w takt głowy,
Od strzech pogniłych pachnie chleb razowy —,
Więc chwała Panu! Za cuda, za dziwa;
Chleb będzie nowy! Tętnią wokół żniwa!

G. K.

Pomorze startuje w „Challenge‘u.

...... „Biorąc pod uwagę, iż zbiórka na samolot Challenge‘owy prowadzona przez Komitet W. Panów na terenie Województwa Pomorskiego dała w rezultacie sumę około 42.000 zł. Centralny Komitet Fundacji uchwalą z dnia 18. czerwca postanowił przyznać W. Panom tytuł fundatora samolotu Challenge,owego, prawo umieszczenia na nim napisu nazwy „Pomorze“. oraz możność przekazania samolotu po Challenge‘u do użytku jednej z instytucyj społecznych lub państwowych“.

Niechaj przytoczone słowa z listu Centralnego Komitetu Fundacji do Zarządu Okręgu Wojewódzkiego L. O. P. P. w Toruniu rozejdą się donośnym echem po całym Pomorzu, niechaj napawają dumą wszystkich, którzy jakikolwiek grosz złożyli na Challenge. Mozolne i nieustanne zabiegi działaczów Ligi Obrony Przeciwlotniczej i Przeciwgazowej, trwające niemal przez cały rok oraz szczególna ofiarność, głęboki patrjotyzm i zrozumienie ludności sprawiły mimo dzisiejszych niełatwych czasów, że ze skromnych, niekiedy doprawdy groszowych składek ukuto kapitał 42.000 zł. W ten sposób społeczeństwo nietylko pośpieszyło z pomocą na wezwanie Rządu, lecz znowu w widomym przejawie zadokumentowało niewzruszoną polskość Pomorza.

Wspólnym wysiłkiem przyczyniliśmy się do rzeczy wielkiej — może te właśnie pieniądze umożliwiły wystawienie jedenastego samolotu do szlachetnej rywalizacji o pierwszeństwo w lotnictwie sportowem świata. Nie wiemy jeszcze w tej chwili, któremu z pilotów przypadnie zaszczyt prowadzenia „Pomorza“, do zwycięstwa polskich skrzydeł poprzez kraje kilkunastu państw. w gronie najlepszych lotników Francji, Włoch, Niemiec, Anglji i Czechosłowacji.

Zbiórka na samolot „Pomorze“ jest ukończona, jedynie w Gdyni i pow. morskim, kościerskim i kartuskim Kaszubski Podkomitet Challenge‘owy prowadzi akcję zbiórkową, w ramach ogólnej akcji L. O. P. P. na Pomorzu — do końca lipca br. Zbiórka ta, o cechach regjonalnych, rozpoczęta została nieco później.

Poźniej ofiary napływają jeszcze tu i ówdzie, wstrzymujemy się zatem od opublikowania ostatecznej cyfry, jaką zebrano na Pomorzu na samolot Challenge‘owy. Zwracamy się do osób, które posiadają jeszcze u siebie materjał zbiórkowy (książeczki, listy ofiar, mareczki) o łaskawy zwrot do właściwego Komitetu Powiatowego lub Miejskiego L. O. P. P.

Na tem miejscu wyrażamy słowa podzięki wszystkim Władzom, Duchowieństwu, Instytucjom, Stowarzyszeniom i osobom, które łaskawie popierały nasze wysiłki — ofiarodawcom składamy staropolskie Bóg zapłać!

Zarząd Pomorskiego Okręgu Wojewódzkiego L. O. P. P. w Toruniu.

Goście Litewscy spodziewani w Wilnie.

W Wilnie oczekiwane jest w najbliższym czasie przybycie grupy działaczy litewskich. Goście litewscy przybędą do Wilna w związku z rozmowami z czynnikami polskiemi w Kownie w sprawach oswiatowo-społecznych.

Nowe zamówienia Sowietów w Polsce.

Z Moskwy wróciła w tych dniach nasza delegacja, która prowadziła narady o nowe zamówienia sowieckie w Polsce.

Narady te dały wyniki pomyślne, podpisano bowiem umowy dotyczące dostawy żelaza dla celów przemysłowych wartości blisko 3 miljonów złotych. Spodziewane są też dalsze zamówienia maszyn do obróbki metali, maszyn elektrycznych i artykułów rolniczych, których ilość określi nowy plan zakupów sowieckich w Polsce, obecnie zestawiany przez handlowo-przemysłowe władze sowieckie.

Sowiety rewizytują nas.

Gdynia. Dn. 17. sierpnia odpływa z Leningradu z rewizytą do Gdyni sowiecka eskadra wojenna pod dowództwem dowódcy floty bałtyckiej Gallera w składzie: krążownika „Marat“ oraz dwóch kontrtorpedowców „Kalinin“, i „Wołodarski‘j‘.

Zapomogi dla wdów i inwalidów pozbawionych renty.

Warszawa, 1. 8. Dowiadujemy się, że rada ministrów postanowiła podwyższć kredyt ministerstwa opieki społecznej w dziale „opieka nad inwalidami wojennymi“ o 500.000 zł. na pomoc dla inwalidów.

Kredyt ten przeznaczony będzie na wpłatę zapomóg dla wdów oraz inwalidów, kierzy od 1 kwietnia br. zostali pozbawieni renty.

Podział pow. lubawskiego na gminy wiejskie.

W Dzienniku Ustaw Nr. 68 w dniu 30-go lipca 34. r. ukazało się rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych o podziale powiatu lubawskiego na gminy zbiorowe..

Rozporządzenie to ma następujące brzmienie: Na podstawie art. 103 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U, R, P. Nr. 35. poz. 294) zarządzam co następuje:

§ 1. W powiecie lubawskim, województwie pomorskiem tworzą się następujące gminy wiejskie:

1) gminę Nowemiasto z siedzibą w mieście Nowem Mieście; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bratjan, Gwiździny, Kaczek, Nawra, Tylice, Tyliczki, Wielkie Pacółtowo i obszar dworski Gwiździny.

2) Gminę Grodziczno z siedzibą w Grodzicznie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie; Grodziczno, Kuligi, Linowiec, Lorki, Montowo, Nowe Grodziczno, Zajączkowo i obszary dworskie: Jakóbkowo, Katlewo, Linowiec, Montowo;

3) gminę Krotoszyny z siedzibą w Krotoszynach - w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Fitowo, Krotoszyny, Szwarcenowo, Wonna i obszary dworskie: Bielice, Buczek, Czachówki, Cztery Włóki, Krotoszyny, Wielka Wólka, Wonna i z obszaru dworskiego Łąkorz część, położona na północ od drogi Fitowo—Wawrowice o przestrzeni 2.032 ha;

4) gminę Łąkorz z siedzibą w Łąkorzu: w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie; Gaj, Lipinki, Łąkorz, Mierzyn, Osetno, Rywałdzik, Sumin i obszary dworskie: Babalice. Łąkorek, Łąkorz z wyjątkiem części wymienionej w pkt. 3, Ostrowite, Sędzice, Wardęgowo.

5) gminę Gryźliny z siedzibą w Gryźlinach: w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chrośle, Gryźliny, Jamielnik, Lekarty, Nowydwór, Radomno, Skarlin i obszary dworskie: Bagno, Radomno, Ruda, Studa.

6) gminę Kurzętnik z siedzibą w Kurzętniku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bratuszewo, Krzemieniewo, Kurzętnik. Lipowiec, Nielbark, Niemieckie Brzozie i obszar dworski Taborowizna.

7) gminę Lubawa z siedzibą w mieście Lubawie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Byszwałd, Fijewo, Losy, Ludwichowo, Łążek, Mortęgi, Osówiec, Raczek, Sampława, Targowisko, Tuszewo i obszary dworskie: Mortęgi, Rakowice, Rodzone.

8) gminę Prątnica z siedzibą w Prątnicy, w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czerlin. Gutowo. Lubstynek, Łążyn, Omule, Prątnica, Rumienica, Szczepankowo. Swiniarc, Złotowo, Zwiniarz i obszar dworski Lubstyn;

9) gminę Marzęcice z siedzibą w Marzęcicach; wskład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Borek Królewski, Kamionka, Małe Bałówki, Marzęcice, Mikołajki, Otręba, Tereszewo. Tomaszewo, Wawrowice, Wielka Osówka, Wielkie Bałówki i obszar dworski Mścin:

10) gminę Mroczno z siedzibą w Mrocznie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Boleszyn, Kowaliki, Mroczenko, Mroczno, Sugajenko;

11) gminę Rożental z siedzibą w Rożentalu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie - Grabowo, Kazanice, Pomierki, Rożental, Wałdyki, Zakurzewo, Zielkowo i obszary dworskie: Gierłoż, Gierłoż Polska.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1. sierpnia 1934 roku.

Oszczerca marjawicki otrzymał dotkliwą i zasłużoną nauczkę.

Warszawa. 1. 8. Sąd okręgowy w Warszawie skazał marjawickiego duchownego niej, Górkę na 10 miesięcy aresztu z zawieszeniem kary za umieszczenie w piśmie marjawickiem artykułu, szkalującego w ohydny sposób duchowieństwo katolickie i Ojca św, Przestępstwo powyższe pierwsza instancja sądowa zakwalifikowała jako obrazę naczelnika państwa.

Sąd apelacyjny utrzymał w mocy powyższą kwalifikację i skazał duchownego na 6 mies. aresztu jednak bez zawieszenia kary

Modlitwa rybaków kaszubskich.

Wielki propagator morza polskiego, znawca i miłośnik Kaszub, b. kurator Bernard Chrzanowski, który w latach 1910—1917 w szkicach krajoznawczych opisał naturalne piękno brzegu polskiego, — ostatnio napisał wzruszającą modlitwę dla rybaków kaszubskich. Modlitwa ta, w tysiącach egzemplarzy jako obrazek z Matką Boską Swarzewską, Opiekunką Rybaków rozeszła się za zezwoleniem kurji biskupiej w Pelplinie, po całych Kaszubach. Tekst jej jest następujący:

„Matko Boża, która w swarzewskim kościele patrzysz na nas, u stóp Twoich klęczących i rozmodlonych, prosimy Cię, Panno Łaskawa, chroń nas rybaków i cały Twój wierny lud przymorski od śmierci nagłej na morzu i wstaw się za nami, Królowo Korony Polskiej, u Twego Syna Jedynego Jezusa Chrystusa, aby nas ominęły wszelakie złe przygody, Amen".

Olbrzymi spadek, którego szczęśliwym spadkobiercą jest Warszawianin.

Berlin. 31. lipca. Przed dziesięciu laty zmarł w Ameryce niejaki Daniel Petras, emigrant, pozostawiając 50 miljonów dolarów majątku. Petras miał czterech braci i jedną siostrę która żyje w Berlinie, zamężna za niejakim R. Dalszy spadkobierca, mianowicie syn jednego brata, żyje w Essen, a trzeci spadkobierca, brat zmarłego, żyje w Warszawie.

Majątek ten będzie rozdzielony między tych trzech spadkobierców,

Pieniądze znajdują się jeszcze w banku w Filadelfji.

Na jednego spadkobiercę przypada zatem około 88 miljonów złotych. Spadek można wypłacić dopiero teraz, ponieważ zmarły pozostawił postanowienie, że testament wolno otworzyć dopiero w dziesięć lat po jego śmierci.

23 lata w pogoni za mężem.

W 23 lata po ucieczce niewierny mąż znalazł się w więzieniu.

Warszawa, 1. 8. Sensacyjną skargę złożyła na swego męża niejaka Klajnmanowa. W r. 1911 wzięła ślub we Frankfurcie nad Menem z J. Klajnmanem, człowiekiem, bardzo zamożnym. Po rocznem pożyciu mąż jej nagle wyjechał w niewiadomym kierunku. Żona jego, pozostawiona bez żadnych środków do życia, rozpoczęła gorączkowe poszukiwania za mężem, który jednakże był nieuchwytny, przenosząc się z jednego miasta do drugiego. Ta fantastyczna pogoń za mężem trwała 23 lata. Wreszcie dowiedziała się ona, że Klajnmanowi zmarła w Warszawie matka jego, która w spapku pozostawiła dwie duże kamienice. Nieszczęśliwa kobieta słusznie przypuszczała. iż K. musi się zjawić w Warszawie dla uregulowania spraw majątkowych po zmarłej matce i rzeczywiście tak się stało.

W dniu pogrzebu na cmentarzu żydowskim spotkała wreszcie swego męża. Nie chciała ona dopuścić do pochowania teściowe. i domagała się, aby syn przysiągł na jej zwłoki, że wypłaci swej żonie alimenta. Interwencja osób trzecich załagodziła zajście. Na drugi dzień Klajnmanowa złożyła skargę do prokuratora, który dotąd nieuchwytnego męża postanowił zamknąć w areszcie, wytaczając mu oskarżenie z art. 201 k. k. który przewiduje karę do 3 lat więzienia.

Rozmiary klęski powodzi

w Województwie Krakowskim.

Niektóre **dane**, nadesłane przez powiatowe komitety pomocy dla powodzian, pozwalają **zorjentować się w stratach,** jakie poniosła ludność województwa krakowskiego wskutek powodzi oraz **zapotrzebowaniu środków żywności** dla jej utrzymania i **paszy** dla utrzymania bydła w terenach, dotkniętych powodzią.

Akcja dożywiania obejmuje obecnie w całym województwie krakowskim **131,083 osób z której to liczby czasowo musi być dożywianych 53.000 zaś do nowych zbiorów w roku przyszłym 77.200 osób.**

Najwięcej osób do wyżywienia mają powiaty: **brzeski** — 16.000, **dąbrowski** — 23.000, **nowosądecki** — 15.500, **nowotarski** — 13.700, **jasielski** — 13.000, **mielecki** — 8.800, **krakowski** 6.000, **wadowicki tarnowski** i inne.

Kronika kościelna.

Ks. biskup Okoniewski mianował redcami duchownemi: ks, prob. Franciszka Hellwiga w Grucie, ks. prob. Leona Sochaczewskiego w Lichnowach, ks. prob. Wojciecha Wimę w Ostrowitem koło Chojnic.

Proboszczami tytularnymi: **ks. kuratusa Ludwika Chylińskiego w Mikołajkach,** ks. wik. dr. Antoniego Pastwę z Torunia w Grudziądzu, parafja Wniebowzięcia N. Marji Panny.

Administratorami: ks. wik. Tadeusza Broniszewskiego z Pieniążkowa w Leśnie, ks. wik. Kazimierza Głowackiego w Osiu, **ks. wik. Feliksa Klonowskiego z Sierakowic w Wygodzie** ks. prof. Piotra Sosnowskiego z Pelplina w Bysławiu.

Emerytował; ks. Franciszka Kitzermanna, prob. w Leśnie, ks. radcę Franciszka Laffonta, prob. w Żukowie.

Burze gradowe na Pomorzu.

Przed niedawnym czasem nad powiatami tczewskim z starogardzkim przeszła silna burza gradowa i piorunami. Gęsty grad, wielkości jajka gołębiego i ulewny deszcz w przeciągu godziny pokładły zboża zupełnie na ziemię. Poważnie ucierpiały buraki i kartofle, a jęczmień i owies uległy w 50 procentach zniszczeniu. Olbrzymie szkody wyrządził rozszalały żywioł także w ogrodach warzywnych i sadach.

W Gdyni i okolicy spadł ulewny deszcz i grad.

Również nad Toruniem przeszła silna burza połączona z gradem, który spadł na przedmieściu Chełmińskiem i w okolicach, położonych na półn. Grad, którego wielkość dochodziła kilkucentymetrowej średnicy, padał przez 20 min. i pokrył grubą warstwą ziemię, niszcząc pola i ogrody warzywne. Straty są bardzo wielkie.

Nowy prezydent miasta Warszawy.

Warszawa. P. minister spraw wewn. dekretem z dn. 31. lipca poruczył majorowi dypl. Jurgielewiczowi obowiązki komisarza rządu na miasto Warszawę.

Ważne dla rolników

Spędy bekonów.

Przyszły odbiór świń bekonowych od Kół Prod. Trzody Chlewnej odbędzie się we wtorek dnia 7. 8. 1934 r., od godz. 6—8 w **Lubawie** na targowisku miejskiem, w środę dnia 8. 8. 34 r.. od godz. 6—8 w Nowemmieście na dworcu.

Kolejność wsi na spędzie w Lubawie jest następująca: Tuszewo, Zielkowo, Rożental, Kazanice, Grodziczno, Lubawa, Zwiniarz, Świniarc, Złotowo, Prątnica, Omule, Byszwałd, Sampława, Rakowice, Targowisko, Wałdyki, Lubstyn i Czerlin.

Tuczarnia drobiu

przy bekoniarni w Brodnicy komunikuje, że kupuje stale każde ilości drobiu na eksport do Anglji o wadze od 1 i pół funta w zwyż **płacąc najwyższe ceny targowe,**

Po odbiór większej ilości kurcząt zjawia się w **każdy piątek** samochód ciężarowy na oznaczone punkty zbiorne,

Odbiór kurcząt odbywa się: a) N. Brzozie od **godz.** 7-7.30 (przy oberży), w Lubawie, od godz. 8-10-tej (przy Rolniku,) w Nowemmieście od godz. 10.30 do 18-tej na podworzu u kupca Serożyńskiego.

Zwyżka cen zbóż.

Tendencja na krajowych giełdach zbożowych, mimo ukazania się już żyta z nowych zbiorów i zawierania niem od kilka dni oficjalnych transakcyj, pozostaje w dalszym ciągu mocna.

Podaż żyta na rynku wewnętrznym jest ograniczona wobec niepomyślnych warunków, w jakich odbywa się w tym roku zbiór żyta. Zwłaszcza utrudniły żniwa w województwach zachodnich ulewne deszcze. Niewątpliwie do powstrzymania podaży nowego żyta przyczyniła się także olbrzymia klęska powodziowa, która zniszczyła na terenach zalanych wodą większość zbiorów. Wobec mocnej tendencji cen na żyto zwyżkowo kształtują się ceny na pozostałe zboża chlebowe.

W niemałym stopniu do tej zwyżkowej tendencji przyczyniają się też wiadomości o zmniejszonych zbiorach niemal we wszystkich państwach europejskich, oraz w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, tegoroczny zbiór pszenicy w Stanach Zjednoczonych wykaże niedobór i Stany Zjednoczone w dużym stopniu zużyją posiadane na składach zapasy. Posucha w pierwszych miesiącach wygotowania zbóż dała się również we znaki plantacjom ryżu w Chinach, wskutek czego Australja nadwyżki swe kieruje niewątpliwie na zynek azjatycki.

Krotoszyny. Zebranie Kółka Roln. odbędzie się w niedzielę dnia 5 bm. po nabożeństwie. Na porządku bardzo ważne sprawy, wobec tego prosi się o liczny udział.

Kronika.

Nowemiasto dnia 3. sierpnia 1934 r.

KALENDARZYK:

Dziś: Znal relikw. św. Szczepana
Jutro: Dominika wyzn.
Niedziela: N. M. P. Śnieżnej
Dziś: Wschód słońca o godz. 4.09.
„ Zachód słońca o godz. 7.26.

Komunikat.

Urząd Skarbowy w Nowemmieście podaje do ogólnej wiadomości, że Ministerstwo Skarbu zarządzeniem z dnia 26-go 7. 1934 r. L. D. V.— 27872/2/34 upoważniło Izby Skarbowe do **umorzenia** na podstawie art. 126 ustawy o państwowym podatku dochodowym kwot **podatku dochodowego tak zaległego, jak i bieżącego,** przypadającego od świadczeń, uskutecznionych przez płatników tego podatku **na rzecz powodzian.**

Umorzenia uskuteczniane będą na indywidualne podania płatników.

Naczelnik Urzędu Skarbowego
(—) Szczepański.

Na powodzian

Wyniki zbiórki na rzecz powodzian, dokonanej przez poszczególne towarzystwa i instytucje w naszem mieście.

Kom. Kasa Oszczędności zebrała na powodzian następujące ofiary:

1) Państwo Marszałkowie i letnicy Białagóra zł. 71, 2) Urzędnicy Wydziału Powiat. Nowemiasto zł. 11,10, 3) Związek Strzelecki Rakowice zł. 5. - 4) zebrane przez Ochotn. Straż Pożarną - Nowemiasto: Br. Jentkiewicz zł. 50, Bonek zł. 2, Bendiks zł. 5, Żurawski zł. 3, Dr. Komassa zł. 2, Łazarewicz zł. 1. Mazanowski zł. 1, Lipińska zł. 2, Węgerowski zł. 1, Hecht zł. 0,50, Wardowski zł. 1. Witkowski zł. 0,50, Nowicka zł. 0,20. Bielicki zł. 1, Bielicka J, zł. 0,50, Bielicka zł. 0,20, Schubring zł. 100, Klemp zł. 1, - 5) Domagała, adwokat zł. 25, 6) Olszewski, Bolesław zł. 10. 7) Gmina Bratuszewo zł. 51,25, 8) Gmina Pacółtowo zł. 50,30, 9) Gmina Kamionka zł. 47,50, 10) zebrane przez Tow. „Sokół“ Nowemiasto: Obremski zł. 0,50, Szewczyk zł. 0,50, Szulc zł. 0,50, 11) zebrane przez Tow Podoficerów rezerwy - Nowemiasto: Jaranowski zł. 3, Wachowska zł. 0,50. Arciszewski zł. 2, Grześkiewicz zł. 0,50, Pawski zł. 0,50, N. Fajgenbaum zł. 1, Sznej zł. 0,50, Ratnemer zł. 1, Fynder zł 1,- Kordalska zł. 1,- Kliniewski zł. 0,50, Rutkowski zł. 0,50, Uzarski zł. 0.50, Klein zł. 2, Rogacki Narcyz zł. 1, Makowski zł. 1, Kujawski zł. 2, 12) zebrane przez Związek Rezerwistów: Orlikowski zł. 2,50, Rolnik, w/m 1 ctr. pszenicy Radzimiński 1/2 ctr. mąki, Zabłońska zł. 1, Gajewska zł. 0,50, Morencowa zł. 2, Bajkowski zł. 1, Dr. Werner zł. 10, Bona zł. 2, Niemier zł, 2, Krebsowa zł. 0,50, 13) zebrane przez Tow. Panien; ks. Radca Pape zł. 10. N. N. zł. 2, Żurawska zł. 0,50, G. Pape zł. 2, Kryzymentówna zł. 1, Lubowiecki zł. 5, Kaufmann zł. 2, Grabowska zł. 1, Kalinowska zł. 1, Kozłowski zł. 0,50, Skwarski zł. 2, Czarkowska zł. 0,50, 14) Gmina Fitowo zł. 20, 15) Żuralski Krzemieniewo zł. 10.

Razem z poprzednio zebranemi zł. 542,05.

Katastrofa samochodowa.

Nowemiasto. Dnia 2. VIII. 1934 r. około godz. 11-tej przejeżdżał samochód tranzytowy z Niemiec w kierunku Nowegomiasta i na szosie pomiędzy Bratjanem i Łąkami przy torze kolejowym wskutek defektu kierownicy, najechał na słup telegraficzny, przyczem złamał słup i uszkodził motor tak, że nie był zdolny do dalszej podróży. Znajdujące się w samochodzie 3 osoby wyszły bez szwanku. Samochodem kierował właściciel dr. Wejner z Kilonji.

Z sali sądowej.

Nowemiasto. W dniu 1. VIII. bież. r. Sąd Grodzki w Nowemmieście rozpatrywał szereg spraw karnych, m. i. Gutowskiego Jana z Grudziądza, którego za trzykrotne kradzieże bielizny i garderoby w Lekartach i Skarlinie skazał na 1 rok więzienia, natomiast paserkę Flaszyńską Stefanję na 100 zł grzywny. Za kradzież roweru na szkodę Ziółkowskiego z Chrośla skazano Borkowskiego Alfonsa i nieletnią Tęgowską Walerję z Mławy, pierwszego na 2 miesiące aresztu z zawieszeniem na 2 lata, a drugą na umieszczenie w domu poprawy również z zawieszeniem na 2 lata.

Niewolno znieważać Policji Państw.

Nowemiasto. W dniu 1. VIII. b. r. stanęli przed sądem małżonkowie Franciszek i Agnieszka Boskowie z Lipinek, oskarżeni o znieważenie funkcjonarjusza P P. podczas wykonywania czynności służbowych. Sąd Grodzki przyjmując pod uwagę okoliczności łagodzące, skazał wyżej wymienionych na 2 miesiące aresztu z zawieszeniem na 2 lata.

Z targu.

Nowemiasto Na targu dzisiejszym (piątek) płacono za: 1/2 kg. masła 1. — 1,10 zł; jaja za mendel 80 gr, kurczaki 60 gr — 1,20; kaczki 1,50 — 2,00 zł; za marchew 5 gr, pomidory 1/2 50 gr, cebuli wiązka 5 gr, za jabłka 1/2 kg. 20-25 gr, śliwki 30 gr, gruszki 25—30 gr. Świeże kartofle ctr. 2,80 — 3,00 zł

Zabawa Rodziny Policyjnej.

Nowemiasto. W niedzielę dnia 5. sierpnia b. r. Koło Stowarzyszenia Rodziny Policyjnej urządza w parku miejskim zabawę, połączoną z wielkim koncertem, dochód z którego przeznaczono całkowicie na rzecz nieszczęśliwych powodzian.

Mamy niepłonną nadzieję, że nasze społeczeństwo tłumnie pospieszy w niedzielę do parku, ażeby w ten sposób przyczynić się do materjalnego powodzenia imprezy, dochód z której przeznaczony jest na tak szlachetny cel.

Bliższe szczegóły w afiszach.

Nowemiasto: W nocy 30. VII. b. r. nieznani sprawcy skradli mistrzowi rzeźnickiemu Bolesławowi Ludwickiemu z Nowegomiasta 2 łańcuchy i furę żyta niemłóconego, ogólnej wartości 60 zł. W sprawie tej policja wszczęła dochodzenia.

Z jarmarku bydlęcego w Lubawie.

Lubawa Dnia 1. sierpnia b.r. odbył się w Lubawie jarmark na bydło i konie. Spędzono około 130 sztuk bydła rogatego i nieco mniej koni. Płacono za bydło od 100 do 150 zł. Za konie od 100 do 350 zł. Największy pobyt był na bydło młode, którego najwięcej zakupiono do Warszawy.

Ruch jarmarczny był bardzo słaby, ze wzgl. na dobry stan pogody i żniwa.

Kradzieże

Lubawa. Dnia 30. VII. b.r. zauważyła żona rolnika Kiczuły Charytona kradzież 6 kg. wędzonej słoniny i starych zużytych rzeczy ogólnej wartości 20 zł, - ze strychu domu mieszkalnego. Policja wdrożyła dochodzenia i jest na tropie sprawców.

Mortęgi. W nocy z 26. na 27. lipca b. r. skradziono z pola 22 kopy żyta zżętego na szkodę obszaru dworskiego Mortęgi. Policja z Lubawy przeprowadziła dochodzenie, w wyniku którego skradzione żyto zostało odnalezione u 2 gospodarzy w Mortęgach; jeden z nich miał je przechowane w swej stodole, a drugi ustawione na polu obok swego żyta.

Pożałowania godnym jest fakt, że jeden z wymienionych gospodarzy użył do tej kradzieży swego lokatora robotnika, wykorzystując jego krytyczne położenie, a oraz tę okoliczność, że robotnik ten zmuszony jest u niego mieszkać.

Ciche. W dniu 1. sierpnia przybyła do nas wycieczka z Warszawy zorganizowana przez słuchaczy Uniwersytetu Ludowego w liczbie 15 uczestników. Wycieczka przybyła na dwa dni i zamieszkała w tut. Schronisku Noclegowem naszej wspaniałej szkoły.

W dniu 5. sierpnia przybędzie liczniejsza wycieczka zorganizowana przez Dyrekcję Lasów Państwowych w Toruniu.

Nadmienić wypada, że malownicze okolice Pojezierza Brodnickiego są z roku na rok coraz liczniej zwiedzane i zdaniem turystów, pięknem i malowniczem położeniem przewyższają słynną Szwajcarję Kaszubską. Toteż Ciche, jako centrum tego Pojezierza, nabierać zaczyna coraz większego znaczenia turystyczno-krajoznawczego.

Z tutejszego Szkolnego Schroniska Noclegowego korzystało w bieżącym sezonie przeszło 200 osób.

Tragiczny wypadek przy pracy.

Ciche. W dniu 30. bm. przy zwożeniu zboża spadł z fury rolnik Antoni Kłosowski tak nieszczęśliwie. że złamał nogę i rękę, oraz doznał licznych obrażeń wewnętrznych. Wkrótce po wypadku przywieziony do domu, skonał. Tragicznie zmarły osierocił żonę i troje nieletnich dzieci.

Walka gołębia pocztowego z jastrzębiem.

Ciche. Gospodarz tutejszej wsi p. Potempa zauważył w dniu 1. bm. około godz. 17-tej dwa jastrzębie, atakujące gołębia. Gołąb wykazywał dużą sprawność w obronie, zbliżając się coraz bardziej do zabudowań powyższego. W pewnej chwili wpadł przez mały otwór na strych budynku mieszkalnego, chroniąc się przed szponami drapieżcy. Jak stwierdzono, był to gołąb pocztowy, niosący telegram wojskowy z Warszawy do Gdyni. Gołębiem zaopiekował się p. Potempa, a o wypadku doniesiono policji, która gołębia — bohatera odbierze i skieruje do celu.

Brodnica n. Drw. Rolnikowi Piotrowi Paczkowskiemu w Górznie spalił się dom mieszkalny wraz z przylegającą sz opą ogóln. wart. 2500 zł. Z dotychczasowych dochodzeń wynika, że pożar powstał z powodu wadliwej budowy komina.

Brodnica n. Drw. Młynarzowi Dulczewskiemu Stanisławowi w miejscowości Brodnica, Niskie Brodno spaliła się stodoła wraz z przybudówką. Szkodę oblicza poszkodowany na sumę 10.000 zł. Spaliła się również Antoniemu Chachulskiemu młockarnia wart. 2000 zł. Spalone mienie ubezpieczone nie było i stratę ponoszą wyłącznie poszkodowani. Z dotychczasowych dochodzeń wynika„ iż pożar powstał od wylatujących iskier z lokomobili podczas młócenia zboża. Stwierdzono bowiem, iż komin lokomobili nie był zabezpieczony iskrochronem.

Nowe monety 5 i 10-złotowe.

Opublikowane zostało rozporządzenie ministra skarbu o ustalenie nowych wzorów srebrnych monet 5 i 10-złotowych.

Nowe monety zostają wydane w celu upamiętnienia podjęcia walki zbrojnej o oswobodzenie Ojczyzny i wymarszu w pole dnia 6-go sierpnia 1914 r. oddziałów Związku i drużyn strzeleckich pod wodzą Komendanta Głównego Wojska Polskiego, Józefa Piłsudskiego. Srebrne monety wartości 5 i 10 złotych bite będą w sierpniu i wrześniu 1934 r.

Nowe ulgi na kolejach.

Warszawa, 1. 8. W sezonie jesiennym od 1 sierpnia do 31 października stosowane będą na kolejach ulgowe bilety turystyczne 1000 kilometrowe i 2.500 km. Prawo do nabywania biletów turystycznych będą mieli członkowie Tow. Krajoznawczego, Narciarskiego i Tatrzańskiego.

Koleje państwowe przewiozły za darmo w okresie od 8 lipca do 25 lipca br. 548 tys. dzieci. Zauważyć należy, iż w tym samym czasie w roku ub. dzieci w wieku do lat 14 przewieziono około 80 tys., czyli o 460 tys. mniej.

Z kraju.

Toruń. Na ulicy Szerokiej z niewyjawnionych narazie przyczyn auto adwokata Wiśniewskiego wjechało na chodnik. Pod koła samochodu dostała się żona p. wiceprokuratora Merskiego, która wraz z mężem szła po chodniku. Pani Merska doznała lekkich obrażeń cielesnych i po nałożeniu opatrunku udała się do domu,

Ukradli im cały dobytek wraz z domem.

Łódź. We wsi Zalesie powiat sieradzki, dokonano niezwykłej kradzieży. Mianowicie 72-letni Jgnacy Uziębło wraz ze swoją 70-letn. żoną, posiadający na skraju wsi dom mieszkalny i małą oborę, udali się na kilka dni w odwiedziny do syna. Po powrocie jednak nie znaleźli już ani domu, ani obory, którą w międzyczasie niewykryci dotychczas złodzieje rozebrali i wywieźli w niewiadomym kierunku. Staruszkowie oceniają stratę na 2500 zł.

Skazanie mordercy komendanta posterunku.

Lwów. Onegdaj nadeszła do Lwowa wiadomość z kancelarji cywilnej Pana Prezydenta Rzplitej w sprawie prośby o ułaskawienie skazanego na karę śmierci przez sąd przysięgłych 26-letniego Stefana Korpana, rolnika z Horodyszczy Królewskich, członka OUN. za skrytobójcze morderstwo, dokonane w Wybranówce na osobie komendanta posterunku, st. przod. ś. p. Wróbla. Pan Prezydent nie skorzystał z prawa łaski, wobec czego min. sprawiedliwości wydało zarządzenie wykonania egzekucji. Wyznaczona ona została na rano o godzinie 4-tej na podwórzu więziennem w Brygidkach. Ostatniej pociechy religijnej udzielił skazanemu kapelan więzienny obrządku grecko-kat.

Urodzaje w Wielkopolsce zagrożone posuchą.

Zbyt wczesne tegoroczne upały w Wielkopolsce spowodowały, że urodzaje obecnie stoją pod znakiem zapytania. Wiele powiatów znajduje się przed widmem głodu.

Znaczna część rolników ucierpiała tak bardzo, że nie wiadomo, czy starczy im zboża nietylko już na obsianie roli, ale nawet na wyżywienie swych rodzin.

Tragiczny wypadek na Bugu.

Z miejscowości Rubienko nad Bugiem donoszą o tragicznym wypadku, który spowodował śmierć w nurtach Bugu córki śp. Ministra oświaty Czerwińskiego i syna naczelnika wydz. w ministerstwie spraw wewn. Suchenka. Wybrali się oni na przejażdżkę jachtem po rzece. Na środku Bugu zerwała się wichura, która przewróciła łódź i oboje wpadłszy do głębokiej w tem miejscu rzeki, utonęli. Zwłok narazie nie znaleziono.

Drzwi wagonu zmiażdżyły głowę konduktorowi.

Z Inowrocławia donoszą: Pod Inowrocławiem padł onegdaj ofiarą tragicznego wypadku w trakcie pełnienia służbowych czynności 35-letni konduktor Jan Kortas z Bydgoszczy.

Kortas jadąc w pociągu tranzytowym z Karasznic, przechodził z jednego wagonu do drugiego celem kontroli biletów. W tym momencie pociąg przejeżdżał pod mostem pąkowskim, gdzie obok toru stoi budka telefoniczna. Otwarte drzwi przedziału uderzyły o budkę i zmiażdżyły dosłownie głowę nieszczęśliwemu konduktorowi, który spadł martwy na tor kolejowy.

Ulewa na kaszubach podmyła tor kolejowy.

Z powodu ulewnego deszczu tor kolejowy pod Kartuzami na Kaszubach został podmyty, tak, że podkłady wraz z szynami zawisły w powietrzu. Na miejsce podmycia wysłano natychmiast pociąg roboczy z Kartuz, oraz drużyny robotnicze z Miechucina i Sierakowic W ciągu kilkunastu godzin uszkodzenie zostało naprawione, tak, że ruch kolejowy odbywa się normalnie.

Konsul polski w Chicago uległ wypadkowi samoch.

Agencja Havasa donosi z Niagary, że samochód konsula generalnego R. P. w Chicago dr. Zbyszewskiego został zmiażdżony przez pociąg na przejeździe kolejowym. Konsul Zbyszewski jest mocno potłuczony i poraniony, lecz życiu jego nie zagraża niebezpieczeństwo.

Polski wniosek na sesji zgromadzenia Ligi Narodów.

Na porządku dziennym 15 sesji zgromadzenia Ligi Narodów w dniu 10 września b. r. najważniejszym punktem będzie propozycja rządu polskiego z dnia 10 kwietnia r. b. domagająca się rozpatrzenia projektu rezolucji zmierzającej do opracowania przez konferencję międzynarodową konwencji generalnej o ochronie mniejszości narodowych.

Moskwa. Dziś przybył do Moskwy litewski minister spraw zagr. Łozorajtis, spotykany na dworcu przez wyższych urzędników komisarjatu spraw zagr. z komisarzem Litwinowem i wicekomisarzem Stomoniakowem na czele, dowódcą moskiewskiego okręgu wojsk. Korka oraz przedstawicieli prasy. Litewski minister złożył wizytę komisarzowi Litwinowowi, u którego wieczorem odbył się obiad a następnie raut.

Wiedeń. „Weltblatt" dowiaduje się, że prawdopodobnie w niedługim czasie kanclerz Austrji dr. Schuschnigg w towarzystwie wicekanclerza księcia Stahremberga wyjedzie do Rzymu, by złożyć wizytę premjerowi Mussoliniemu. Dotychczas ścisły termin podróży nie jest jeszcze ustalony,

Ruch towarzystw.

W dniu 1. 8. br, o godzinie 20-tej, w świetlicy Związku Strzeleckiego odbyło się pod przewodnictwem Prezesa Adama Michczyńskiego Zebranie miesięczne.

Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości w Nowemmieście, zaprasza swych członków i sympatyków na zebranie, które odbędzie się w niedzielę, dnia 5 bm. o godz. 4-tej po południu, w lokalu Hotelu Centralnego. Na porządku dziennym sprawa utworzenia Kasy pośmiertnej. Referat wygłosi specjalny referent p. Wilandt.

Program Radjowy.

Warszawa – Piątek 3. VIII.

6.30. Audycja poranna. 12.00. Hejnał z Krakowa. 12.03. Wiad. meteorologicz. 12.05. Codz. Przegl. Prasy. Polsk. 12.10. Arje z oper. 13.00. Dziennik połudn. 13.05. Koncert. 13.55. „Z rynku pracy". 14.00. Wiadomości o eksp. polsk. 14.05. Wiad. gospod. 16.00. Godzina Muzyki lekkiej. 17.00. Audycja dla chorych. 17.40. Recital śpiew. 18.00. Dzień powszedni polskich rybaków. 18.15. Jazz na fortepiany. 18.45. Pogadanka Turniej lotniczy. 18.55 Jak spędzić święto? 19.00. Tr. z Krakowa capstrzyku orkiestr z Rynku Krakowskiego w przeddzień uroczystego Zjazdu Legjonowego w Krakowie. 19.15. Rozmaitości. 19.25. Program na dz. nast. 19.30. Muzyka salonowa. 19.50. Wiadom. sport. 20.00. „Myśli wybrane". 20.02 Muzyka (płyty) 20.12. Koncert symf. 21.00 Dziennik wiecz. 21.00 „Przegląd roln." 21.20 D. c. koncertu. 22.00. „W dwudziestą rocznicę wybuchu wielkiej wojny". 23.00 Wiadomości meteor. 23.05 – 23.10. Polacy z Zagranicy. uczestnicy Zjazdu, przemawiają do swych rodzin na obczyźnie.

Warszawa – Sobota 4. VIII.

6.30. Audycja poranna. 6.38. Gimnastyka. 70.5. Diennik poranny. 7.20. Chwilka pań domu. 7.25. Program na dzień bież. 7.30. Rozmaitości. 10.00. Powitanie uczestników kadrówki (Tr. z Krakowa). 11.30. Tran. z poświęcenia domu im. Marsz. J. Piłsudskiego w Oleandrach (Tran. z Krakowa). 11.57. Sygnał czasu z Warszawy Obserw. Astr. 12.00. Hejnał z Krakowa. 12.03 Wiadom. meteorol. 12.05. Codz. Przegl. Prasy Polsk. 12.10 Muzyka lekka z Ciechocinka. 13.00. Dziennik połudn. 13.05. Drobne utwory instrumentalne. 14.00. Wiadom. o eksp. polsk. 14.05. Wiadom. gospod. 16.00. Koncert ork. wiejsk. A. Stromberga i W. Kaczyńskiego. 17.00. Transm. ze Lwowa „Wesołej audycji dla dzieci". 17.25 Muzyka jazzowa. 17.50 Muzyka popularna (płyty). 18.00. Nabożeństwo z Ostrej Bramy w Wilnie. 19.00 Rozmaitości. 19.10 Progr. na dzień nast. 19.15 Orkiestra Sandlera (płyty). 19.50 Wiadomości Sport. 20.00 Koncert Chopinowski z wyk. B. Kona. 20.30 Odczyt w języku nowogreckim. 20,40 Pieśni ludowe 21,00 Capstrzyk Marynarki wojennej 21,02 Dziennik wiecz. 21,12 Muzyka lekka 22,00 Pogadanka aktualna 22,10 Audycja regjonalna z Poznania 23,90 Wiadom. meteor. dla komunik. lotniczej 23,05 Polacy z Zagranicy, uczestnicy Zjazdu, przemawiają do swych rodzin na obczyźnie 23,10 – 24,00 Muzyka taneczna z dancingu „Paradis"

Giełda zbożowa w Bydgoszczy.

Notowania z dnia 1. VIII. 1934. Za 100 kg. płacono:

Żyto	17,00 – 17,75
Pszennica	21.50 – 22,00
Jęczmień browarowy	21,00 – 21,50
Jęczmień jednolity	19,00 – 19,50
Jęczmień zbiorowy	00,00 – 00,00
Owies	18.00 – 18,50
Otręby żytnie	13,25 – 13,75
Otręby pszenne (grube)	13,00 – 13,75
Otręby (średnie)	13,00 – 13,75
Gorczyca	51,00 – 53,00
Groch Viktorja.	37,00 – 41,00
Groch Folgiera	32,00 – 35,00
Łubin niebieski	00,00 – 00,00
Łubin żółty	00,00 – 00,00

Giełda pieniężna. Bank Polski płacił w dniu 2. 8. 1934 za

dolary amerykańskie	5,25–526	funty szterlingów	26,53
tranki szwajcarskie	172,16	franki francuskie	34,80
guldeny gdańskie	171,99	liry włoskie	45(28
floreny holanderskie	357,05		

Jak zażegnano niebezpieczeństwo nowej wojny światowej.

Bezpośrednio po zamordowaniu kanclerza Dollfussa przez spiskowców hitlerowskich, wyrażono powszechnie opinję, że jest to drugie Serajewo. Wojna wisiała w powietrzu, gorsza i niebezpieczniejsza od ostatniej . . . . Na granicę austrjacką ściągnął Mussolini 40 tysięcy wojska, oraz zarządził mobilizację trzech roczników. Ale tutaj właśnie należy szukać klucza do rozwiązania dalszej sytuacji. Bo oto Hitler widząc tak energiczną i wrogą postawę Włoch, skapitulował na całej linji, odżegnywując się pospiesznie od wszelkiego udziału w powstaniu austrjackiem. List jego do Papena w którym mianuje go posłem niemieckim przy rządzie austrjackim, utrzymany był w tonie bardzo przychylnym i pojednawczym w odniesieniu do Austrji. Śmiało można powiedzieć że to ostatnie niepowodzenie Hitlera w jego dążeniach pangermańskich, wyrażających się w przyłączeniu Austrji do Rzeszy, jest dla niego i jego systemu klęską niewątpliwie najcięższą ze wszystkich dotąd doznanych. Męczeńska śmierć Dollfussa sprawiła to, iż Austrja raz na zawsze odrzuciła wszelką możliwość Anschlussu z Rzeszą w jakiejkolwiek formie by ona nie była. Wzmocniła ponadto, miast osłabić pozycję rządu austrjackiego, oraz dokonała niewątpliwie dalszego zbliżenia włosko-francuskiego. Niemniej jednak rozwój dalszej sytuacji na ziemi Austrji, zależy jeszcze zawsze od stanowiska Niemiec.

Redaktor odpowiedzialny Antoni Miłoszewski w Nowemmieście.
Wydawca Celestyn Miłoszewski w Nowemmieście.

Za nadesłane nam życzenia w dzień ślubu naszego składamy
najserdeczniejsze
podziękowania
Koga Józef z żoną
z domu Ulińska
Łąki w sierpniu 1934 r.